

Polska - Lengyelország

Kőrösi Csoma Sándor nemzetközi földrajzverseny - 2009. Szekszárd I. forduló

I. Akrosztichon

A -be írd be a helyes megfejtéseket! Minden egy betűnek felel meg. A vastagon szedett -ben lévő betűk összeolvasva egy-egy, Lengyelországhoz kapcsolódó nevet adnak.

a)

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Az európai bölények élőhelye (UNESCO Vö.).
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		Lengyelország legnagyobb közigazgatási egysége (NUTS 2.).
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		Kopernikusz városa.
☐ ☐ ☐		Jellegzetes turzaskampó (félsziget) Lengyelországban.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		Auschwitz lengyel neve.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		Európa kulturális fővárosa volt 2000-ben (magyarul).
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		A legismertebb lengyel származású zeneszerző.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		II. János Pál pápa szülővárosa.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		Lengyelország legnagyobb tava.
☐ ☐ ☐		A lengyel nemzeti légitársaság.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		A jég által felhalmozott sáncszerű képződmény a Lengyel-alföldön.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		Lengyelország legmagasabb hegysége (magyarul).
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		Egykori magyar határvár a Dunajec partján.

A -ben szereplő betűk összeolvasva:

Mit tudsz róla?

b)

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Maria... Lengyel származású Nobel-díjas fizikus és kémikus.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		A Lengyel-Tátra legjelentősebb turisztikai központja.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐		Lengyelország hivatalos pénze.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		A Szentkereszt-hegység (Lengyel-középheg.) legmagasabb pontja.
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		A legismertebb lengyel labdarúgó (80-as évek eleje - közepe).

A -ben szereplő betűk összeolvasva:

Mit tudsz róla?

(18 + 4 pont)

II. Kakukktójás

A következő fogalmak – 1-1 kivételével – valamilyen logikai alapon összetartoznak. Karikázd be annak a betűjelét, amelyik **nem illik** a többi közé! Indokold válaszod!

1. a) ösfolyamvölgy
b) dűne
c) wattok
d) olvadékvíz-síkság
e) tengersizem (kártó)

.....

2. a) Sniezka
b) Rysy
c) Kasprowy
d) Gerlachovka
e) Babia Gora

.....

3. a) Mickiewicz
b) Sienkiewicz
c) Kiesowski
d) Reymont
e) Lem

.....

4. a) Poznan
b) Szczecin
c) Gdynia
d) Sopot
e) Gdansk

.....

5. a) Lubuskie vajdaság
b) Wielkopolskie vajdaság
c) Mazowieckie vajdaság
d) Kujawsko-pomorskie vajdaság
e) Malopolskie vajdaság

.....

6. a) Kalwaria Zebrzydowska
b) Poznan
c) Wieliczka
d) Zamosc
e) Swidnica

.....

7. a) Góry Stolowe (Asztal-hegység)
b) Karkonosze (Óriás-hegység)
c) Kaszub-tóvidék
d) Lengyel-Tátra
e) Bialowieza Puszcza őserdő

.....

8. a) ezüst
b) szén
c) réz
d) kén
e) bauxit

.....

9. a) Warta
b) Odera
c) Neisse/Nysa
d) Opawa
e) Dunajec

.....

10. a) Polonez
b) Fiat Panda
c) Warszawa
d) Nysa
e) Zuk

.....

11. a) Hurvinyek
b) Kisvakond
c) Lolka
d) Manka
e) Rumcájsz

.....

12. a) Lech Walesa
b) Robert Kubica
c) Irena Szewinska
d) Grzegorz Lato
e) Adam Malysz

.....

(12 pont)

III. Mennyiségi összehasonlítás

Az alábbi feladatoknál két mennyiség nagyságrendi viszonyát kell eldöntened!

A választási lehetőségek:

A = "a" nagyobb, mint "b"

B = "b" nagyobb, mint "a"

C = "a" és "b" egyforma, vagy közel azonos

A helyes válasz betűjelét írd a feladat előtti kipontozott vonalra!

- 1. a, Krakkó lakosainak száma
b, Lodz lakosainak száma
- 2. a, Lengyelország vajdaságainak száma 1999. óta
b, Magyarország megyéinek száma
- 3. a, A katolikus hívők aránya Lengyelországban
b, A protestáns hívők aránya Lengyelországban
- 4. a, Az Odera hossza
b, A Visztula hossza
- 5. a, Nemzeti parkok száma Magyarországon
b, Nemzeti parkok száma Lengyelországban
- 6. a, Kis-Lengyelország legmagasabb csúcsa
b, Nagy-Lengyelország legmagasabb csúcsa
- 7. a, A 0 – 14 éves korosztályhoz tartozók száma Lengyelországban
b, A 15 – 29 éves korosztályhoz tartozók száma Lengyelországban
- 8. a, A csapadék évi mennyisége a Pomorzei-hátságban
b, A csapadék évi mennyisége a Sandomierzi-alföldön
- 9. a, A würm-eljegesedés kiterjedése a Lengyel-alföldön
b, A riss-eljegesedés kiterjedése a Lengyel-alföldön
- 10. a) A Pieninek mészkövének kora
b) A Karkonosze (Óriás-hegység) kristályos kőzeteinek kora
- 11. a) A Lengyelországba érkező turisták száma
b) A Magyarországra érkező turisták száma
- 12. a) A lengyel – ukrán határ hossza
b) A lengyel – cseh határ hossza

(12 pont)

IV. Többszörös választás

Az alábbi feladatokban egy állításhoz négy fogalom (válasz) tartozik. Az állítás nem csak egy fogalomra (válaszra) vonatkozhat, hanem többre is (ill. egyikre sem) a következő variációk szerint:

- A = az állítás az 1., a 2. és a 3. fogalomra (válaszra) igaz
- B = az állítás az 1. és a 3. fogalomra (válaszra) igaz
- C = az állítás a 2. és a 4. fogalomra (válaszra) igaz
- D = az állítás csak a 4. fogalomra (válaszra) igaz
- E = az állítás mind a négyre igaz
- F = az állítás egyikre sem igaz

A pontozott vonalra írd a helyes válasz betűjelét!

1. Nemzetközi repülőtérrel rendelkező város

- 1. Gdansk
2. Krakkó
3. Varsó
4. Katowice

2. UNESCO Világörökség

- 1. Auschwitz-Birkenau
2. Varsó óvárosa
3. Wieliczкаи sóbánya
4. Malbork vára

3. Híres zarándokhely

- 1. Jasna Góra (Czestochowa)
2. Wambierzyce
3. Kalwaria Zebrzydowska
4. Debno

4. Lengyelország lesz a házigazdája

- 1. Téli olimpia 2014
2. Kézilabda VB 2009
3. Labdarúgó VB 2014
4. Labdarúgó EB 2012

5. Közös magyar-lengyel király volt

- 1. III. Kázmér
2. I. Ulászló
3. III. Ágost
4. I. Lajos

6. Autógyára ismert

- 1. Tychy
2. Poznan
3. Gliwice
4. Varsó

7. Lengyelország bányászata a világ első 10 országa között szerepel (2007.)
 1. ezüst
 2. réz
 3. szén
 4. vasérc
8. Lengyelország állatállománya a világ első 10 országa között szerepel (2007.)
 1. baromfi
 2. szarvasmarha
 3. juh
 4. sertés
9. Lengyelország 5 legfontosabb kereskedelmi partnerei közé tartozik
 1. Olaszország
 2. Franciaország
 3. Németország
 4. Magyarország
10. A filmművészetben lettek világhíresek
 1. Roman Polanski
 2. Agnieszka Holland
 3. Andrzej Wajda
 4. Krzysztof Zanussi
11. Lengyelország zászlójában szereplő szín
 1. zöld
 2. piros
 3. kék
 4. fehér
12. Lengyelország címerében szerepel
 1. kék szín
 2. ezüst szín
 3. kétféjű sas
 4. egyfejű koronás sas

(12 pont)

V. Párosítások

a) A fogalmak mellé írd, melyik víz partjára települt a város!

1. Wroclaw	
2. Sopot	
3. Krakkó	
4. Szczecin	
5. Poznan	
6. Nedec (Niedzica)	
7. Torun	

- 8. Kolobrzeg
- 9. Varsó
- 10. Elblag

(10 pont)

b, Az idegenforgalmi nevezetességek mellé írd a megfelelő város vagy táj nevét!

- 1. Kinga-kápolna
- 2. Neptun-szökőkút
- 3. Lengyelország legnagyobb skanzenje
- 4. Posztócsarnok
- 5. Az utolsó európai bölények
- 6. A legnagyobb középkori európai vár
- 7. Tutajozás gorál tutajokon (folyó)
- 8. Hajózás a réten át (egyedi hidrotechnikai megoldás a szintkülönbségek legyőzésére)
.....-csatorna
- 9. Lazienki Park
- 10. Chopin szülőhelye

(10 pont)

c, Kik ők? Hogy nevezzük, milyen néven ismerjük őket?

- 1. József Zachariasz Bem
- 2. Karol József Wojtyła

(2 pont)

VI. Hozzárendelés

Az alábbi fogalmakat, állításokat rendeld az adott földrajzi nevekhez! A számokat írd a fogalmak után! Egy számot több helyre is írhatasz, de **a helytelen válaszok mínusz pontot jelentenek!**

Szilézia

(Alsó-sziléziai, Opole és Sziléziai vajdaság)

Dél-Lengyelország

(Kis lengyelország és Kárpátaljai vajdaság)

Mazuri-tóhátság

(Warminsko-mazurskie vajdaság)

Pomorze/Pomeránia

(Zachodniopomorskie és Pomorskie vajdaság)

- 1. Területén (a határon) található a Közép-európai-rögvidék legmagasabb csúcsa.
- 2. Területén (a határon) található Lengyelország legmagasabb csúcsa.

3. A mai felszínformákat döntően a pleisztocén jég felhalmozó tevékenysége alakította ki.
4. Nemzeti park húzódik területén.
5. Morénatavakkal rendelkezik, ahol a tóparti üdülés jelentős.
6. Jelentős részén a felszínen megtalálható a gránit.
7. Az ókori Borostyánút végállomása volt.
8. Területén egykori ősfolyamvölgyek húzódnak.
9. Az alpinizmus és a síturizmus egyaránt jelentős.
10. A löszön kitűnő minőségű mezősegi talajok alakultak ki.
11. Területén a Kárpátok hegységei is jelen vannak.
12. Fatemplomai az UNESCO világörökség részei.
13. Területén mélyföld is található.

(20 x 1 = 20 pont)

Max.: 100 pont